

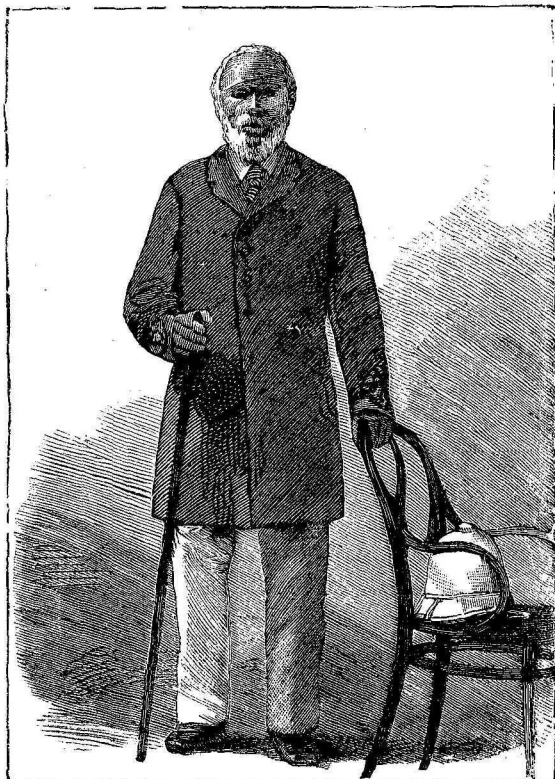
συναν, κατά τὸν ιδ'. ὁμοῦ αἰῶνα ἤρχισαν νὰ ὠραΐζουσι
ιδίως τὰ κεφαλαῖα γράμματα μὲ ἄνθη καὶ διάφορα
ἄλλα σχήματα, ὀλίγον δὲ κατ' ὀλίγον τὰ ἐβελτίωσαν
συμπλέκοντες αὐτὰ μὲ πρόσωπα ἀγγέλων καὶ ἁγίων,
ἕωσθ' ἠγάπησαν νὰ περικλείουσι ἐντὸς αὐτῶν ὀλοκλή-
ρους εἰκόνας.

Ἡ πολυτέλεια τῶν χειρογράφων ἦτο εἰς τὴν ἀκμὴν
τῆς κατὰ τὸν ιδ'. αἰῶνα, ὅτε ὄχι μόνον τὸ κείμενον
ἀλλὰ καὶ τὸ περιθώριον ἐζωγραφεῖτο μὲ ὠραῖα σχή-
ματα καὶ χρώματα, ὥστε πᾶσα σελὶς ἦτο ἀριστοτέ-
χνημα. Οἱ καταγινόμενοι κυρίως εἰς τὸ ἔργον τοῦτο

λεὺς οὗτος, ὡς πάντες οἱ ὑπήκοοί του εἶναι χριστιανὸς,
ἐκχριστιανισθέντες ὑπὸ Ἀγγλων ἱεραποστόλων. Ἐκτὸς
δὲ τῶν καθηκόντων τοῦ βασιλέως ὁ βασιλεὺς Γεώρ-
γιος ἐκτελεῖ καὶ χρέη ἱεροκήρυκος, λέγεται δὲ ὅτι εἶναι
εὐφραδῆς καὶ δεινὸς τὸ κηρύττειν τὸ νὰ Εὐαγγέλιον.

Ἡ πρὸς τὰ ἀριστερὰ εἰκὼν παριστᾷ τὴν ἐγγονὴν
αὐτοῦ, ἣτις ἂν καὶ κοράσιον, ἕνεκα ὁμοῦ τοῦ ὑπερβολικοῦ
πάχους τῆς φαίνεται ὡς γυνὴ ἠλικιωμένη· ἀρέσκειται
δ' ὡς φαίνεται, ὅπως παρ' ἡμῶν μερικαὶ κοράσιδες, νὰ
περιπατῆ ἀνυπόδητος χωρὶς περικηνημίδας (καλτσας.)

Αἱ ἐπιτῶν ὁ λόγος νῆσοι ἀνεκαλύφθησαν τὸ 1778



Ὁ βασιλεὺς τῆς Τόγκα Γεώργιος.

ἦσαν οἱ καλόγηροι. πολλοὶ τῶν ὁποίων ἀφῆκαν εἰς
ἡμᾶς δείγματα μεγίστης καλαισθησίας καὶ καλλιτε-
χνικῆς ἰκανότητος, ἐνθ' ἃ ὀνόματά των ἐλησημονήθησαν.

Τόγκα νῆσοι.

Αἱ δύο προκειμέναι εἰκόνας παριστάνουσι δύο δια-
κεκριμένα πρόσωπα ἐκ τῶν νήσων Τόγκα, αἱ ὁποῖαι
ἀποτελοῦσι μέρος μεγάλου τινὸς ἀθροίσματος νήσων
εἰς τὸν Εἰρηρικὸν ὠκεανὸν, καλουμένων Φιλικῶν.

Οἱ κάτοικοι τῶν νήσων Τόγκα ἐδιοικῶντο ἐκάστη
ὑπὸ ἰδίου ἀρχηγοῦ, ἐσχάτως ὁμοῦ ἠνώθησαν ὑπὸ τὸ
σκήπτρον τοῦ βασιλέως Γεωργίου, ὅστις παρίσταται
εἰς τὴν πρὸς τὰ ἀριστερὰ κειμένην εἰκόνα. Ὁ βασι-



Ἡ ἐγγονὴ τοῦ βασιλέως Γεωργίου

ὑπὸ τοῦ Ὀλλανδοῦ Γάσμαν· ἔχουσι δὲ πληθυσμὸν
περὶ τὰς 25.000 ψυχῶν. Παράγουσι δὲ δένδρον τι
φαινοκοε δὲς, ἐξ οὗ κατασκευάζουσι ψάθας καὶ σχοι-
νία, γλυκὰς πατάτας, βανάνας, κοκκοκάροδα, ὀλίγον
ἀραβόσιτον, εἰδὸς τι μήλου καὶ πεπόνια.

Ἐκ τῶν τετραπόδων μόνον ὁ χοῖρος, ὁ κύων καὶ ὁ
ποντικὸς εἶναι ἐντόπιοι.

Ὁ Χριστιανισμὸς εἰσῆχθη ὑπὸ Ἀγγλων ἱεραποστό-
λων τὸ 1779 — ἤδη δὲ ἅπαντες οἱ κάτοικοι εἶναι
χριστιανοὶ ἔχοντες γλῶσσαν γραπτὴν καὶ ὄχι μικρὰν
φιλολογίαν, χάρις εἰς τοὺς εὐσεβεῖς κόπους τῶν ἱερα-
ποστόλων.

Ὁ βασιλεὺς καὶ τοι ἀπόλυτος ἄρχων ἄρχει πα-

τριαρχικῶς, οἱ δὲ κάτοικοι ὑπὸ τὴν πατρικὴν αὐτοῦ κυβέρνησιν διατελοῦσιν εὐχαριστημένοι καὶ εὐτυχεῖς. Τὸ κυριώτερον δὲ εἶναι, ὅτι τὸ μεγαλεῖτερον μέρος τῶν γυναικῶν γνωρίζουσι τὴν ἀνάγνωσιν καὶ γραφήν.

Η ΧΑΪΔΗ.

Κατ' ἐπιτομήν ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ.

(συνέχεια ἕως προηγ. φύλλον)

Ὁ Θεὸς ἐκάθητο καπνίζων πρὸ τῆς οἰκίας του, καὶ παρετήρη τὴν Δέταν, τὰς γίδας καὶ τὰ δύο παιδιά πλησιάζοντα. Πρώτη πρώτη ἡ Χαΐδη ἔφθασεν εἰς τὴν κορυφήν, ἀμέσως δὲ ὡς εἶδε τὸν πάππον της κατευθύνθη πρὸς αὐτὸν καὶ τῷ ἔτεινε τὸ χεράκι της λέγουσα, «Καλημέρα, παπποῦ.»

«Καλὰ, καλὰ, τί θὰ πῆ τοῦτο;» ἀπεκρίθη μὲ τραχειᾶν φωνὴν ὁ γέρον· ἔδωκεν ὁμοῦς τὴν χεῖρά του εἰς τὸ μικρὸν κοράσιον καὶ τὴν ἐκύτταξε μέσα εἰς τὰ μάτια μὲ βλέμμα διαπερασικόν.

Ἡ Χαΐδη ἔστειλε καὶ τὸν ἔδλεπε χωρὶς νὰ στρέψῃ τὸ βλέμμα της ἀπὸ τὸ πρόσωπόν του. Γέρον τὸσον παρὰδοξος ὅσον ὁ πάππος της, μὲ τὰ μακρὰ του γένεια καὶ τὰ πυκνά του ὑφρῦδια, τὰ ὅποια ἔσμιγον εἰς τὸ μέσον ὡς θάμνος, τῆς ἐφαίνετο ἄξιος παρατηρήσεως καὶ μελέτης.

«Σὰς εὐχομαι τὴν καλημέραν, Θεε.» εἶπε τότε ἡ Δέτα πλησιάζουσα. «Σὰς ἔφερα τὴν κόρην τοῦ υἱοῦ σας καὶ τῆς ἀδελφῆς μου. Βέβαια δὲν θὰ τὴν ἐνθυμῆσθε, διότι δὲν τὴν εἶδατε ἀφ' ὅτου ἦτο μωρόν.»

«Καὶ τί νὰ τὴν κάμω ἐγὼ, ἂν ἀρχίσῃ νὰ κλαίῃ καὶ νὰ σὲ ζητῇ ὅπως κάμουν τὰ ἀνόητα αὐτὰ πλάσματα; Τί θὰ κάμω τότε, δὲν μου λέγεις;»

«Αὐτὸ εἶναι ἰδικὴ σας δουλειά» ἀπεκρίθη ἡ Δέτα, «ἐγὼ τὴν ἰρέφω τώρα τόσα ἔτη καὶ ἡ ἐργασία μου δὲν μου ἐπιτρέπει νὰ τὴν κρατήσω περισσότερον. Σεῖς εἰσθε ὁ πλησιέστατός της συγγενής· ἂν δὲν θέλετε νὰ τὴν κρατήσητε κάμετέ τὴν ὅ,τι θέλετε. Ἄν τῆς συμβῇ τίποτε, ἐννοεῖται τελειώνει ὅλον τὸ ζήτημα...!»

Ἡ Δέτα εἶπε περισσότερα ἀπ' ὅτι ἤθελε. Τὴν ἔτυπεν ἡ συνείδησις διότι ἐγκατέλειπε τὴν μικρὰν της ἀνεψιᾶν καὶ διὰ τοῦτο ὠμίλησεν ἐπάνω εἰς τὸν θυμόν της. Μόλις ὁμοῦς εἶχε προφέρει τὰς τελευταίας λέξεις, καὶ ὁ Θεὸς ἐσηκώθη καὶ τὴν ἐκύτταξε τόσον παραδόξως ὥστε ἐκείνη χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ ὀπισθοχώρησε δύο τρία βήματα. Ἠπλωσε τὸν βραχίονά του καὶ εἶπε μὲ φωνὴν βροντῆς —

«Ἐπίστρεψε εἰς τὸ μέρος ἀπὸ τὸ ὅποιον ἦλθε, καὶ μὴ τολμήσης νὰ παρουσιασθῆς ἐδῶ πάλιν.»

«Χαίρει, λοιπόν, καὶ σεῖς καὶ ἡ Χαΐδη,» εἶπεν ἡ Δέτα, καὶ χωρὶς νὰ σταθῇ νὰ ἀκούσῃ τίποτε περισσότερον ἐγύρισε καὶ ἤρχισε νὰ καταβαίνει τὸ ὄρος τρέχουσα, χωρὶς νὰ σταματήσῃ ἕως ὅτου ἔφθασεν εἰς τὸ Δέρφλι.

Ἄφου ἀνεχώρησεν ἡ Δέτα ὁ γέρον ἐκάθησε πάλιν εἰς τὸ σκαμνὶ του, καὶ ἐσιώπα, φουσῶν μεγάλη νέφη καπνοῦ ἀπὸ τὴν πίπαν του, καὶ κυττάζων προσηλωμένως κατὰ γῆς.

Ἡ Χαΐδη ἀφου ἐτριγύρισε τὴν καλύβην ἦλθε καὶ ἐστάθη ἐμπρὸς τοῦ πάππου της, καὶ τὸν ἐκύτταξε σταθερὰ, κρατοῦσα τὰς χεῖράς της συσφιγμένας ὀπίσω της. Μετ' ὀλίγα λεπτά ὁ γέρον ἐσήκωσε τὴν κεφαλὴν του καὶ βλέπων ὅτι τὸ κοράσιον δὲν ἐκινεῖτο ἀπ' ἐμπρὸς του ἠρώτησε —

«Τί θὰ κάμης τώρα;»

«Θέλω νὰ ἰδῶ τί ἔχεις ἐκεῖ μέσα εἰς τὴν καλύβην,» ἀπεκρίθη ἡ Χαΐδη —

«Καλὰ· πᾶρε λοιπὸν τὸ δέμα σου καὶ ἔλα,» εἶπεν ὁ γέρον προχωρῶν πρὸς τὴν καλύβην.

«Δὲν το θέλω πλέον.»

Ὁ γέρον ἀκούσας αὐτὸν τὸν λόγον ἐγύρισε καὶ παρετήρησε τὴν μικρὰν κόρην, τῆς ὁποίας οἱ μαῦροι ὀφθαλμοὶ ἤστραπτον ἀπὸ περιέργειαν καὶ χαρὰν.

«Δὲν εἶναι ἀνόητος, τοῦλάχιστον,» εἶπε καθ' ἑαυτὸν καὶ προσέθεσε. «Διατί δὲν θὰ σοῦ χρεισαθῆ, παιδί μου;»

«Διότι θέλω νὰ περιπατῶ σὰν τῆς γίδαις. Τὰ πόδια των εἶναι τόσον ἐλαφριά!»

«Καλὰ, ἀλλὰ τώρα φέρε τὸ δέμα καὶ θὰ τὸ κρύψωμεν εἰς τὴν ἀποθήκην.» Ἡ Χαΐδη ὑπήκουσε καὶ εἰσῆλθε μὲ τὸν πάππον της εἰς τὸ ἔμεγαλον δωμάτιον, τὸ ὅποιον ἐπίανεν ὀλόκληρον τὴν καλύβην. Εἰς μίαν γωνίαν ἦτο ἡ κλίνη, εἰς μίαν ἄλλην ἦτο τράπεζα καὶ καθέκλα, εἰς τὸν ἀντικρυνὸν τοῖχον ἦτο θύρα μεγάλη, ἡ θύρα τῆς ἀποθήκης, τὴν ὁποίαν ὁ πάππος ἤνοιξεν. Ἄφου ἡ Χαΐδη ἔχωσε τὸ δέμα της εἰς τὸ πέραν ἄκρον τῆς ἀποθήκης ἐγύρισε καὶ παρετήρησε προσηκτικῶς τὰ ἐπιπλα τοῦ δωματίου.

«Ποῦ θὰ κοιμηθῶ ἐγὼ, παπποῦ;»

«Ὅπου θέλεις.»

Ἡ ἀπάντησις αὐτῆς ἠδωχάρισθη τὴν Χαΐδην, ἥτις ἤρχισεν εὐθὺς νὰ περιτριγυρίζῃ τὸ δωμάτιον, διὰ νὰ εἶρῃ μέρος νὰ τῆς ἀρέσῃ.

Ἄντικρὸ τῆς κλίνης τοῦ πάππου της ἦτο στημένῃ κλίμαξ. Ἡ Χαΐδη τὴν ἀνέβη τρεχᾶτα καὶ ἐδρέθη εἰς τὴν σοφίτταν, ὅπου ἦτο σταθασμένον εὐῶδες ἄχυρον ἀπὸ μίαν δὲ στοργόγλην ὀπὴν ἐφαίνετο ἡ κοιλὰς ἀπὸ μακρὰν.